

Projecte de formació d'un assistent personal

Primeres oportunitats

Casal dels Infants

Juliol de 2017

PROJECTE ASSISTENT PERSONAL

1. Justificació

El ventall de recursos adreçats als joves de més de 18 anys sense xarxa social de recolzament sempre han estat molt limitats. Actualment i en aquest marc de crisi econòmica aquesta absència de recursos és encara més evident. I si parlem de recursos formatius que aproximïn al món laboral aquest dèficit és més greu. Donat aquest context des d'un dels nostres programes adreçats al joves en situació de risc d'exclusió social, hem dissenyat una acció formativa que focalitza l'aprenentatge en un treball competencial que apropi als joves al mercat laboral i que fonamenti una base competencial comuna per qualsevol àmbit de feina.

El nou context econòmic determinat per la situació de crisi no afavoreix la inserció sociolaboral dels nostres usuaris. L'atur està assolint nivells històrics en general i en particular en els joves de 18 a 35 anys arriben a nivells del 56%. Els nostres joves es troben en una situació de desavantatge respecte a la població autòctona en temes de documentació i en l'assoliment de les competències instrumentals (llengües i matemàtiques) fet que els posa en una situació on la seva competitivitat no els hi permet poder aspirar a un lloc laboral.

Per aquest motiu, vàrem decidir dissenyar una formació que contemplés un treball competencial important i amb un nivell a assolir de competències tècniques relativament baix per tal de poder posicionar els nostres usuaris en un lloc de relativa igualtat laboral. És a dir una docència fonamentada en el treball competencial amb joves de 18 a 25 anys en situació de vulnerabilitat i sense xarxa social de suport.

L'àmbit laboral seleccionat és el d'Assistent Personal entès com la professió d'una persona que assisteix a una altra amb diversitat funcional. Aquesta decisió no és gratuïta si no que està contraposada a la figura de Cuidador/a, una figura majoritàriament femenina, que treballa en un àmbit de residència geriàtrica i amb un marge d'actuació molt limitat. En canvi la figura d'Assistent Personal es correspon més amb el col·lectiu amb el que treballem. Permet generar un model identitari grupal adient i amb uns valors concrets que es corresponen amb els del projecte i que complementen el procés d'autonomia i creixement personal dels joves.

A més aquest àmbit laboral, tot i que és força nou està totalment reglat ja que emergeix de la Llei de Dependència de 2006. La definició d'Assistent Personal que

donat la Generalitat és: ***l'assistent personal com el professional d'atenció directa a la persona amb dependència. La seva funció és proporcionar el suport personal necessari per superar les limitacions funcionals de les persones en situació de dependència i col·laborar en tasques de la vida quotidiana per tal de potenciar la seva autonomia personal i fomentar la seva vida independent.***

El fet de treballar amb persones afegeix un factor molt interessant a la formació concreta en Assistent Personal, el criteri de realitat. Mitjançant aquest es posen en evidència els factors crítics d'ocupabilitat del nostre col·lectiu. Aquests es defineixen per un dèficit en competències instrumentals (llengües i matemàtiques) i en competències socials personals adreçades a l'àmbit relacional. Amb la formació en AP se li dona una importància cabdal al treball d'aquestes competències instrumentals i personals que permetrà als participants adquirir un bon nivell d'aquestes i desenvolupar una xarxa social de suport efectiva .

2. Objectius

2.1 Objectiu General

- Fomentar el criteri de realitat per tal de permetre el desenvolupament de les competències bàsiques i personals per garantir un correcte itinerari d'autonomia.

2.2 Objectius específics

- Millorar les competències instrumentals (llengües i matemàtiques)
- Aconseguir un nivell òptim de competències laborals de base (responsabilitat, comunicació al món laboral...)
- Dotar d'un mínim de competències tècniques per assolir una primera experiència laboral com a Assistent Personal

3. Perfil dels joves

Són destinataris/es:

- Joves nois i noies amb mancances formatives i amb deficiències en la xarxa social de suport en el trànsit a l'autonomia.

- Joves nois i noies ex-tutelats que són desinternats de centres de protecció de la DGAIA a l'assolir la majoria d'edat sense cap pla que contempli el seu trànsit a l'autonomia.
- Joves nois i noies derivats per l'Àrea de Suport al Jove Tutelat i Ex-Tutelat.
- Joves nois i noies immigrants/des que han fet la majoria d'edat a Catalunya i no tenen cap referent adult ni familiar al país, sense referents adults positius i on els únics referents social són joves en la mateixa situació.
- Joves nois i noies amb pèrdua i desactivació d'habilitats socials i laborals, eines claus per l'accés al treball i, per tant, a l'autonomia residencial i socioeconòmica.

4. Proposta metodològica

La proposta metodològica de la formació en Assistent Personal es fonamenta en el treball en xarxa. Aquest treball implica un equip multidisciplinar per executar la docència on ens trobem amb un equip de tres voluntaris que realitzen la formació en competències instrumentals i que s'han dedicat durant molt de temps a la docència reglada – dos són ex professors d'institut – i una docent en llengües. A més comptem amb l'equip de voluntaris de Sant Pau format per dues terapeutes ocupacionals, un neuròleg, una infermera una logopeda i un zelador. Per acabar l'equip contractat format per dos educadors amb una àmplia experiència en el treball amb joves encarregat de conjugar aquest equip. Aquesta estructura ens permet comptar amb diferents rols que interactuen amb els joves des de diferents prismes i que ofereixen tant un contingut educatiu com relacional. A l'hora es treballa amb tots els actors que hi participen un sentiment de pertinença que genera responsabilitat compartida. És a dir, els joves també són responsables del bon funcionament de la docència i el que l'envolta fet que facilita la dinàmica del quotidià.

Un altre matís important en la proposta metodològica és l'Aprenentatge i Servei. Els joves participants realitzen un procés de pràctiques en diferents espais per tal de consolidar els aprenentatges assolits però a l'hora ofereixen un servei de cura a les persones i amplien la seva xarxa social de suport.

Aquest fet suposarà una injecció de confiança per als joves que hi participen i a l'hora afavorirà un autoconeixement personal que influirà positivament en el seu desenvolupament personal i social i l'aproparà a un model de ciutadania que afavoreix la millora de la seva ocupabilitat.

Definició d'Autonomia

L'autonomia tal com l'entendem és un procés en el que la persona adquireix unes competències personals per tal de desenvolupar un model identitari com a ciutadà que el permeti fonamentar una xarxa social i mitjançant aquests elements entomar el camí cap a l'autonomia econòmica. Aquesta autonomia es treballa sota les premisses de:

- **Intercanvi com a marc relacional**

Aquest concepte ens marca un punt de partida bàsic en el que donem forma a la relació futura que s'ha d'establir. Amb aquest concepte li fem veure al jove que no hi ha res gratuït i que per tant, mitjançant un exercici de reflexió han de pensar que ens poden oferir per la nostra ajuda. A més també ens serveix per que el jove generi autoconfiança entenent, que encara que no siguin diners té coses importants a oferir.

- **Responsabilitat**

Des del procés de selecció i durant tota la docència deixem molt clar des del principi que el jove és el màxim responsable del seu itinerari i que ha de ser conscient que assolir o no els objectius docents depèn únicament de si mateix.

- **Iniciativa**

Relacionat amb el punt anterior i també des del principi treballem amb els usuaris de la formació que és fonamental que no siguin agents passius si no que la docència girarà al voltant de les seves propostes i que han de participar activament d'aquesta com a motor i no com a mers consumidors.

5. ANNEXES

Continguts

Continguts tècnics

- Definició
- Barreres arquitectòniques
- Valors de l' assistent personal
- Transport i suport, adaptació de materials i eines del
- Quotidià i comunicació
- Transferències
- Lesió de la medul·la espinal; compressió de la medul·la espinal
- Tècniques d'infermeria bàsiques

Continguts instrumentals

- El cos humà
- Aparell locomotor
- Sistema Nerviós
- Sistema Respiratori
- Sistema Digestiu
- Sistema circulatori
- Aparell urinari
- Català funcional
- Vocabulari tècnic
- Operacions bàsiques
- Potències
- Fraccions
- Percentatges
- Primers auxilis

Continguts competencials

- Perfil competencial de l'Assistent personal
- Valors de l'Assistent Personal
- Comunicació
- Definició
- Components del procés comunicatiu
- Escolta activa
- Assertivitat
- Pro activitat
- Empatia

6. Taula de funcions de l'equip

Funció professional	Nombre	Responsabilitat
Equip de voluntariat	3	Preparació material pedagògic Docència competències bàsiques Coordinació casos

		Avaluació
Equip voluntariat Hospital Sant Pau	8	Preparació material pedagògic Cessió d'espais Cessió de material Orientació en continguts a l'equip educatiu Docència de competències bàsiques Coordinació casos Avaluació
Equip educatiu professional	2 educadors a 40h	Preparació curs Procés de selecció Preparació material pedagògic Docència Coordinació entre els diferents actors Seguiment casos Avaluació Seguiment pràctiques

7. Infraestructura, equipaments, material.

- Locals compartits de 340 m2
- Sala de docència de 18m2 amb canó projector i punt de xarxa
- Sala Informàtica amb accés a Internet, escàner, impressores; per la recerca de recursos.
- Material fungible
- Material didàctic de consulta (guies d'acollida, guies informatives de recursos formatius, guies urbanes, etcètera)

CALENDARI D'ACCIONS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
PREPARACIO DOCENCIA												
PROCES DE SELECCIO												
EXECUCIO DOCENCIA												
SEGUIMENT EDUCATIU												
AVALUACIO												
PRACTIQUES												

8. Pressupost

A.Personal educatiu i Tècnic		
A1.Educador, Monitors i Educadors Responsables dedicats en exclusiva a la realització d'activitats del projecte		12.692,73 €
1 educador/a especialitzat (15h /setm)	11.637,43 €	
1 educador/a Responsable Territorial	1.055,30 €	
A3.Personal Tècnic de Recerca dels Voluntaris del Projecte i Formació i Suport		126,93 €
B.Despesa de les Activitats Educatives i Tècniques		
B1.Despesa directa originada en les activitats		400,00 €
Material Fungible General	400,00 €	
C.Direcció de Projecte		
C1.Personal de Direcció i Coordinació del Projecte		63,46 €
D.Personal de Gestió i Despeses de Gestió i Generals de l'entitat al servei del projecte		
D1.Suport en Finances i Administració, Informàtica i Gestió en general		920,22 €
TOTAL DESPESES PREVISTES		14.203,34 €

9. Avaluació dels resultats i impacte

Aquesta acció és el pal de paller del projecte. En ella es treballen les competències personals dels nostres usuaris augmentant la seva ocupabilitat de manera transversal, però el més interessant de la formació és que posa als nostres joves, acostumats malauradament a una situació de demanda, en el lloc contrari, un lloc on poden oferir un producte de "qualitat", amb el que a més a més, reben un reconeixement. Aquest fet que sembla simple, es capaç de modificar actituds i canviar totalment la manera en la que els nostres joves s'enfronten a la societat d'acollida. Canviar-la cap a millor, adonant-se de les seves potencialitats, augmentant la seva seguretat, la seva autoestima i autoconfiança. I, en definitiva, sent un punt d'inflexió en els itineraris dels nostres usuaris.

A més, tot i estar dissenyada com una acció formativa adreçada a treballar i augmentar el nivell competencial dels nostres usuaris, col·lateralment hem aconseguit que l'àmbit es transformi en un nínxol laboral fins al punt que al llarg de totes les edicions realitzades hem aconseguit 38 insercions que han permès als nostres joves gaudir, alguns, d'una primera experiència laboral, i a altres, de trobar la seva ocupació.

10. Conclusions

La intenció és que aquesta proposta metodològica afavoreixi l'assoliment d'un itinerari d'inserció: la docència multidisciplinar, la responsabilitat compartida, l'aprenentatge i servei... ha de sumar per tal que el jove desenvolupi les seves competències personals, de base i tècniques des de la maièutica, una tècnica que es basa en l'interrogatori als alumnes per tal que arribin als aprenentatges des de les seves pròpies conclusions i no dant-los uns coneixements preconcebuts